

Mascara

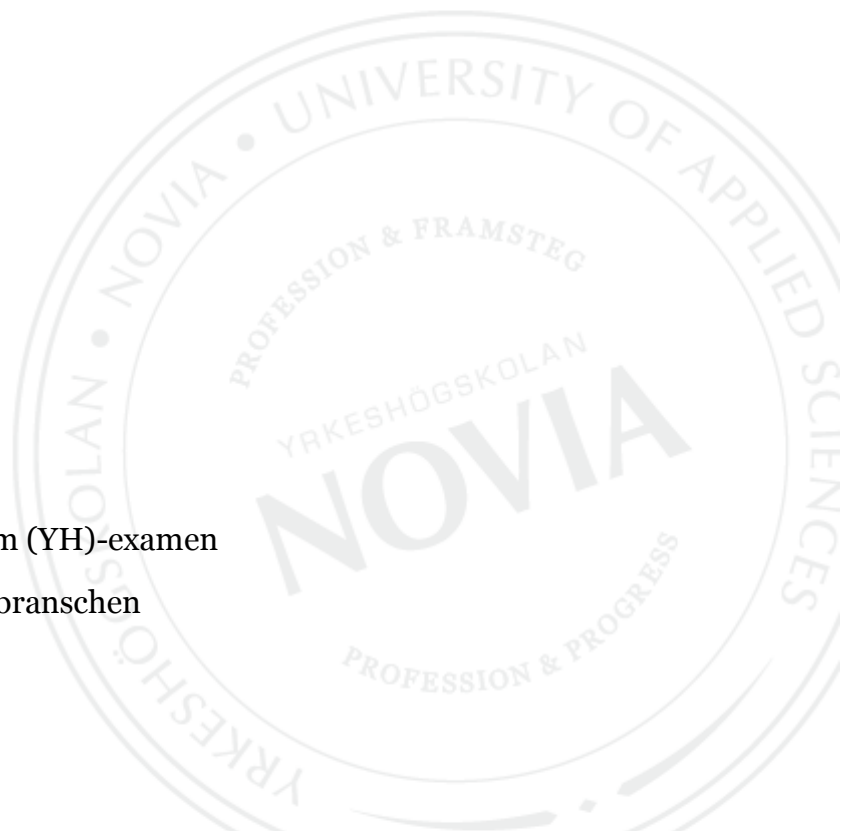
- **en historisk studie om mascara och dess utveckling under 1800- och 1900-talen**

Annina Edfelt

Examensarbete för estenom (YH)-examen

Utbildningen för skönhetsbranschen

Vasa hösten 2016

EXAMENSARBETE

Författare: Annina Edfelt

Utbildningen och ort: Estenom, Vasa

Handledare: Jaana Ylimartimo-Nybäck

Titel: Mascara - en historisk studie om mascara och dess utveckling under 1800- och 1900-talen

---

Datum Hösten 2016

Sidantal 26

Abstrakt

Syftet med denna studie är att få fördjupad kunskap i mascaras historia och utveckling från sent 1800 tal och under 1900-talet. Detta för att mascara är en populär sminkprodukt som kvinnor använder, men känner till lite om. Studien kommer att vara till nytta för respondenten och personer inom skönhetsbranschen som är intresserade av sminkhistoria och vill läsa om mascaras historia på svenska.

Genom dokumentstudier och innehållsanalys har respondenten kommit fram till att kohl och sot är prototyper till mascara och att Superfin, Watercosmetique, Lash-Brow-Ine, flytande mascara, Mascara-Matic, och Greatlash var viktiga produkter i mascaras utveckling under 1800- och 1900-talen. Produkternas egenskaper svarar i sin tur på hur mascaran har utvecklats under årtalen. Kort sammanfattat har mascaran utvecklats från en enkel och ostabil vaselinblandning, till en hård kaka baserad på tvål som skulle fuktas vid applicering, till att slutligen bli den mjuka formula i hylsa som vi känner till idag. Studien har också visat att Eugene Rimmel är mascaras förfader och att övriga personer och minst lika viktiga för mascaras utveckling är Tom Lyle Williams och Helena Rubinstein.

Språk: Svenska   Sökord: Mascara, sminkhistoria, Egypten, kohl, kosmetik, smink, Rimmel, Helena Rubinstein, Tom Lyle Williams, ögonfransar och ögonkosmetik

---

BACHELOR'S THESIS

Author: Annina Edfelt

Degree Programme: Beauty and Cosmetics, Vasa

Supervisor: Jaana Ylimartimo-Nybäck

Title: Mascara – a historical study about mascara and its development during the 19th and 20th centuries

---

Date Fall 2016

Number of pages 26

Summary

The purpose of this study is to get enhanced knowledge about the history and development of mascara through the late 19th and 20th centuries because mascara is a popular cosmetic product that women use but knows little about. This study will be useful for the respondent and individuals in the beauty industry that are interested in makeup history and wants to read about historical aspects of mascara in Swedish.

Through document studies and content analyses the respondent did find out that “kohl” and soot are prototypes for mascara and that Superfin, Watercosmetique, Lash-Brow-Ine, liquid mascara, Mascara-Matic and Greatlash was important products in the development at that time. The quality of the products tells how mascara did develop under the years. Summed up the mascara did develop from a simple petroleum jelly blend to a solid “cake” made of soap to finally become the soft mascara in a tube that is known today. The study did also show that Eugene Rimmel was the founder of mascara and that Tom Lyle Williams and Helena Rubinstein is equally important for the development of mascara.

Language: Swedish Key words: Mascara, makeup history, Egypt, kohl, cosmetics, makeup, Rimmel, Helena Rubinstein, Tom Lyle Williams, eyelashes and eye cosmetics.

Innehåll

1 Inledning	1
2 Syfte och problemprecisering	2
3 Teoretisk grund.....	3
3.1 Sminkets historia.....	3
3.2 Mascara idag	4
3.3 Mascarans utveckling	5
3.3.1 Rimmels Superfin och Water Cosmetique	5
3.3.2 Williams Cake Mascara	6
3.3.3 Rubinsteins Mascara-Matic.....	7
3.3.4 Viktiga händelser.....	7
3.4 Ögonsmink under 1900-talets andra hälft.....	8
4 Tidigare forskning	9
5 Metoder.....	12
5.1 Dokumentstudier.....	12
5.2 Innehållsanalys.....	13
5.3 Undersökningens praktiska genomförande.....	13
6 Resultatredovisning och tolkning	14
6.1 Mascarans utveckling under 1800- och 1900-talen	14
6.2 Framstående personer bakom mascarans utveckling	18
6.3 Milstolpar i mascarans historia och utveckling	20
6.4 Konklusioner.....	21
7 Kritisk granskning	21
8 Diskussion	24
Referenser.....	27

1 Inledning

Mitt intresse för smink har varit stort ända sedan jag var tio år och skaffade mina första sminkprodukter. Mascara var en av de produkter som jag aldrig gick till skolan med, utan att ha applicerat på fransarna först. Jag märkte snabbt hur viktig mascara är för oss kvinnor. De flesta kvinnor har denna produkt i sminkväskan, men när det kommer till kritan så vet vi egentligen inte mycket om mascaras ursprung och historia. Syftet med denna studie är att få fördjupad kunskap i mascaras historia och utveckling från sent 1800-tal och under 1900-talet. Detta för att mascara är en populär sminkprodukt som kvinnor använder, men känner till lite om. Studien kommer att vara till nytta för respondenten och personer inom skönhetsbranschen som är intresserade av sminkhistoria och vill läsa om mascaras historia på svenska.

Historiken är intressant och personerna bakom mascaras utveckling mellan 1800- och 1900-talet har varit en central del av min studie. Utan dem hade inte mascaran haft den status i sminkmodet som den har idag. Många sminkprodukter har engelska namn i både tal och skrift och har därför inte översatts till svenska i studien. Historien om smink är av stor betydelse då jag som respondent vill poängtera hur länge smink har funnits. Genom att läsa om ögonsmink och eyeliner har jag fått en större förståelse i hur länge markerade ögon har varit på tapeten (mer eller mindre). För att få er att förstå hur viktig mascaran är för mig hade jag förklarat det såhär: Om jag bara fick använda en enda sminkprodukt i resten av mitt liv skulle jag välja att använda mascara.

2 Syfte och problemprecisering

Syftet med denna studie är att få fördjupad kunskap i mascaras historia och utveckling från sent 1800-tal och under 1900-talet. Detta för att mascara är en populär sminkprodukt som kvinnor använder, men känner till lite om. Studien kommer att vara till nytta för respondenten och personer inom skönhetsbranschen som är intresserade av sminkhistoria och vill läsa om mascaras historia på svenska.

Forskningsfrågor som ställs är:

1. Hur har mascara utvecklats under 1800- och 1900-talen?
2. Vilka är de framstående personerna bakom produkten mascara?

3 Teoretisk grund

Detta kapitel handlar om sminkets och mascaras historia. Respondenten tar upp information om hur mascara var som produkt tidigare och om hur mascara är som produkt idag. Rubriken mascaras utveckling handlar om mascaras olika skeden under 1800- och 1900-talen och vilka personer som huvudsakligen har utvecklat den. Respondenten vill också berätta om sminktrender under 1900-talets andra hälft, då ögonsmink och fransar var i fokus.

3.1 Sminkets historia

Det är svårt att säga exakt varifrån smink kommer då det påstås att människor sedan tidernas begynnelse har sminkat sig mer eller mindre. För 10 000 år sedan användes kropps-, och ansiktsmålningar som kamouflage vid krig eller jakt, men målningarna kunde också ha religiösa och kulturella kopplingar. Smink har alltid varit kritiskt laddat. För ca 3000 år sedan började de gamla egyptierna göra sminkningar till en vana. Nefertiti (1372 – 1350 f. Kr) var den första kvinnan som skapade ett skönhetsideal. Hon och hennes medsystrar visste redan då vilken inverkan smink kunde ha på utseendet (Ljung 2002, s 18; Ekblad 2007 s. 5).

Kohl tros vara en uppfinning från det gamla Egypten och användes för att göra tjocka, svarta streck runt ögonen. Kungligheterna Nefertiti och Cleopatra använde troligen kohl i sina sminkningar som så många andra i det gamla Egypten. Tillsammans med röd färg är svart en av de äldsta färger som man har hittat, bl.a. i olika grottmålningar och hieroglyfer. Det intressanta är att kohl används som ögonsmink ännu idag. Förutom egyptierna var de gamla grekerna och romarna också några av de första som började göra smink till en vana för människorna (Ljung 2002, s. 18; Eldrige 2015, s. 63 - 64, 81).

Under antiken, (300-talets Grekland) skulle både kvinnor och män måla sina ansikten med blyvitt. Den vita pulverblandningen var giftig, men det visste man inte då. Ögonen målades med sot och kohl. Sotet användes också för bryn och fransar. Kinder och läppar målades röda. Under medeltiden i Europa (ca 500 - 1500 e.Kr.) var sminket en synd enligt kyrkan, men under 1300-talet började kvinnorna sminka sig trots kyrkans protester. Fransar skulle då ha endast glans och smörjdes in med fett. Huden skulle vara vit och läppar och kinder violetteröda. Rouge blev populärt under 1500-talet (Ekblad 2007, s. 8 - 11; Eldrige 2015, s. 27).

Den vitsminkade huden var populär ännu under 1600- och 1700-talen, lika så rougen. Moucher kom in i bilden under 1600-talet. Moucher var svarta prickar som målades eller limmades på huden för att täcka bölder och oönskade märken i ansiktet. Moucher blev en storslagen trend och målades på även om man inte hade något att täcka. Moucherna kunde ha olika betydelser beroende på var i ansiktet man målade dem. Om man t.ex. målade en prick på näsan kunde det betyda ”jag är fräck”. Under 1700-talet skulle huden skimra istället för att vara matt och den blyvita färgen skulle behandlas och tillverkas på nytt sätt för att ge en porslinsliknande lyster åt huden. (Corson 2003, s 143 - 144; Ekblad 2007, s. 12-17).

Metoder för att få mörk färg för bryn och fransar var många. Förutom kohl kunde man från 1700-talet använda sig av fläderbär som man gnuggade mot stråna. Man kunde också använda sotet från bränd kork, lampolja, bränt elfenben, bränd nejlika och rökelse. Detta är föregångarna till mascara, men mascara i dess nuvarande form är en betydligt modernare uppfinning (Corson 2003, s. 260; Eldrige 2015, s. 153).

3.2 Mascara idag

Mascara är en fantastisk uppfinning som anses som en viktig basprodukt i alla typer av makeuper. Många make-up artister säger att om man inte hinner göra en hel makeup men ändå vill göra något ska man applicera mascara. Sminkindustrin påpekar högt och tydligt i sin marknadsföring att långa tjocka fransar ska framhävas och att mascara hjälper till att fullfölja detta. Mascara kan appliceras både på de övre och undre fransarna i ett eller flera lager (Begoun 2002, s 448 - 450).

Mascara värderas högt och runt 90 % av svenska kvinnor sägs äga en mascara. Många av dessa kvinnor anser att mascara är den viktigaste produkten för att fullborda en makeup. Man kan säga att mascara är pricken på ”i:et”. Olika typer av ögonfransar och önskad effekt av mascara gör så att marknaden hela tiden utvecklar nya mascaror och mascaraborstar. Mascarans syfte, som också annan ögonmakeup har, är att ge ögonen en öppnare blick (Söderberg & Wigur 2006, s. 51).

Mascara appliceras på ögonfransarna för att göra dem fylligare, mörkare och längre. Mascara kommer oftast i mörka färger så som svart, brunt, blått och grått. Mascarans effekt ger en illusion av ett mer tilltalande öga. När man blir äldre blir ögonfransarna tunnare och ljusare

och då är det bra att använda mascara. Mörka fransar ger nämligen ett intryck av en yngre och mer öppen blick. Modern mascara innehåller ingredienser för att hållas flytande och för att inte börja flagna eller smula av sig från fransarna. De är vatten- eller alkoholbaserade för att lösa upp ingredienserna i produkten (Antczak 2001, s. 115).

Vattenlöslig och vattenfast mascara är exempel på två vanliga beredningar. Den vattenlösliga mascaran är en vattenbaserad emulsionsberedning och går enklare att tvätta bort medan den vattenfasta mascaran är baserad på lösningsmedel. Ett vanligt emulgeringssystem (ett sätt att blanda vatten och fett) i den vattenbaserade beredningen är trietanolamin och stearinsyra. Olika vaxer i mascaran har som uppgift att fästa, böja och skapa en film på ögonfransarna. PVP eller PVP/VA copolymer ger stadga till fransarna. Polyeten och silikonoljor ger vattenresistens och används främst i den vattenfasta mascaran (Lodén 2013, s. 220).

Kriterier för en bra mascara är att den inte är allergiframkallande eller irriterar ögonen och huden runtomkring. Den ska innehålla konserveringsmedel eftersom att den lätt kontamineras av mikroorganismer som sedan kan överföras till ögat. Den ska vara lätt applicerbar och ge en jämn, täckande effekt på fransarna. Den ska torka lagom snabbt på fransarna, men inte så att de blir för hårda. Mascaran måste gå att tvätta bort (Lodén 2013, s. 219).

3.3 Mascaran utveckling

Från vaselinblandning, till block och slutligen till flytande form i hylsa eller tub. Så kan man kort sammanfatta mascaran utveckling. Rimmel, Williams och Rubinstein är tre av de viktigaste personerna bakom mascaran utveckling (Edfelt 2016).

3.3.1 Rimmels Superfin och Water Cosmétique

Eugene Rimmel (1820 - 1887) var en ung fransman som tillsammans med sin far och mor flyttade till London och öppnade parfymieriet House of Rimmel år 1834. Rimmels far var en välrespekterad parfymierare skolad av den franska adeln. År 1842 tog Eugene Rimmel över hela företaget. Han reste världen runt för att hitta olika idéer, dofter och ingredienser för att utveckla sina kosmetiska produkter. Han var bl. a. känd för sina tvålar och parfyer som

också användes av adeln och kungligheter. Kejsarinnan Eugénie sägs vara den som introducerade Rimmels mascara i USA runt år 1860. När Eugene Rimmel dog tog även hans söner över företaget. Rimmel London är idag ett av Storbritanniens ledande kosmetikföretag och säljer smink i över 40 länder runtom i världen (Eldrige 2015 s. 159; Rimmel London 2015; Corson 2003 s. 345).

Eugene Rimmel sägs vara mascarans förfader. År 1860 blev Rimmels Superfin den första kommersiella mascaran på marknaden i Europa. Produkten var en blandning av fint koldamm blandat med vaselin. Trots att produkten var ganska kladdig och ostabil spreds den som en löpeld över Europa vilket har resulterat i att ”rimel” och ”rimmel” betyder mascara på några språk, ännu idag. Företaget House of Rimmel, med Eugene Rimmels söner i spetsen fortsatte senare utvecklingen av mascara. Runt år 1917 lanserades Water Cosmetique. Water Cosmetique hade tidigare varit ämnat för färgning av människens mustascher och använts mycket inom teaterindustrin, då kallades den för mascaro. Mascaro var ett stift gjort på såpa och färg, som applicerades på fransarna med en fuktad borste (Eldrige 2015, s. 162).

3.3.2 Williams Cake Mascara

Runt år 1917 lanserade kemisten Tom Lyle Williams blockmascara eller Cake Mascara. Williams (1896 - 1976) var från New York och grundade kosmetikföretaget Maybell laboratories år 1915. Företaget blev senare kallat Maybelline. Cake Mascara hade liknande egenskaper som Rimmels Water Cosmetique och kallades för Lash-Brow-Ine. Lash-Brow-Ine lanserades som den första, moderna kosmetiska produkten för daglig användning. Först kunde den endast köpas genom postorder, men försäljningen förflyttades till apotek år 1932 och kunde köpas i hela USA för endast 10 cent/paket. Inspirationen bakom Williams mascara och företaget Maybelline sägs komma från att han såg sin syster, Maybell blanda vaselin och sotet från bränd kork som hon sedan applicerade på fransarna (Eldrige 2015, s. 162 - 163; Bennett 2009).

För att applicera Cake Mascara använde man sig av borsten som fanns inne i lådan. Denna borste fuktade man med vatten, gnuggade den mot kakan och applicerade sedan färgen på fransarna. Tyvärr var inte vatten alltid ett alternativ och damerna började istället spotta på kakan eller på borsten för att få den fuktad. Vilket resulterade i att produkten ibland kallades för ”spit black”. Det uppstod ibland komplikationer i samband med användningen av

produkten. Om man fick den i ögonen började det svida eftersom att det var såpa i den. Färgen började också flagna från fransarna efter ett tag. Då byttes såpan ut till en mindre stark såpa och mineralolja tillsattes för att undvika att produkten flagnade (Bennett 2009).

3.3.3 Rubinsteins Mascara-Matic

År 1938 uppfanns flytande, vattenfast mascara som baserades på lösningsmedlet terpentin. Blandningarna var giftiga och inte alls lika populära som Cake Mascara, då de var svåra att applicera. Nästa stora genombrott blev istället när Helena Rubinstein uppfann en giftfri, flytande mascara i hylsa år 1958. Mascaran kallades Mascara-Matic. Det var en rundad tub eller hylsa med tillhörande metallpinne som satt fast i korken och hade fåror i ändan. Den smidiga metallpinnen doppades i hylsan för att sedan kunna applicera färg på fransarna. När borsten drogs ut ur hylsan skrapades överflödigt färg automatiskt bort från applikatorn med hjälp av en ring i munstycket. Denna metod gjorde så att färgen lämnades i fårorna av borstdelen och inte på resten av metallpinnen. En liknande produkt sägs ha blivit uppfunnen av Frank L. Engel från Chicago redan år 1936, men den lanserades aldrig p.g.a. andra världskriget. Efter Mascara-Matic kom nya uppfinningar inom mascara, bl.a. spiralformade borstar och borststrån gjorda av nylon (Eldrige 2015, s.163 - 165; Bennett 2009; Ekblad 2007, s.26).

Rubinstein föddes år 1872 i Krakow. Som 24-åring, reste hon till Australien för att arbeta med kosmetika. Hon öppnade sitt första skönhetsinstitut i Melbourne år 1902. Hennes revolution inom skönhetsindustrin blev världsomfattande då hon som självsäker företagare hade sett världen och trodde på sina egna produkter. Hennes mål var att lära kvinnor om skönhet och hudvård för att framhäva det yttre på bästa möjliga sätt. Hennes företag var även det första som använde vetenskap vid utvecklingen av kosmetika. Hon visste vad kunderna ville ha, lyssnade på dem och levererade alltid. Hon dog år 1965 som 93-åring (Fitoussi 2010, s. IX-X; Ljung 2012, s. 62).

3.3.4 Viktiga händelser

Under 60-talet lanserades Maybellines vattenfasta Ultra Lash mascara och Rubinsteins Long lash waterproof mascara. I början av 70-talet lanserades Maybelline Great lash mascara som

är en bästsäljare ännu idag. Genom att tillsätta långa och tjocka fibrer i mascarorna kunde man bygga upp fransarna på ett bättre sätt för att få tydligare effekt. Detta var under 70-talet. Nästa milstolpe i mascarans utveckling kommer först i början på 2000-talet då det tyska företaget Geka utvecklade en ny teknik för mascaraborsten och behållaren (Eldrige 2015, s. 165; Ljung 2002, s. 41 - 44).

3.4 Ögonsmink under 1900-talets andra hälft

Under 1950- och 1960-talen sminkades ögonen kraftigare än innan. Kvinnorna ville se ut som filmstjärnan Audrey Hepburn med ögonsminkning som gjorde ögonen sneda med hjälp av uppåtgående linjer och böjda fransar. Birgitte Bardot var en annan förebild, vars ögonsmink var kladdigt svart med korta, svarta streck utdragna både under och över ögat. På 50-talet använde man sig främst av kajalpennor, men på 60-talet var det populärare med flytande, svart färg (eyeliner) för att skapa linjer runt ögonen. Lösögonfransar kunde klistras fast både vid undre och övre fransraden. För att få tjockare ögonfransar skrapade man ludd från svart sammet i kak-mascaran för att sedan spotta på den och applicera (Ekblad 2007, s. 28 - 29).

Under 1960-talet var det inne med stora ögon och lösögonfransar. Man använde rikligt med eyeliner för att få tydligt markerade ögonen. Med eyeliner målade man till imiterade fransar på huden för att få en tydligare och synligare fransrad. Fransarna skulle vara målade, tjocka och synliga. Ögonmakeupen skulle se dramatisk ut. Allt som kallades naturligt i sminkväg var ute. Stilikonen Twiggy från denna tid passar perfekt in i 60-talets sminktrend. Hennes stora ögon framhävs tydligt av tjocka, långa fransar. Hon använde rikligt med mascara och eyeliner. Skönhets- och modemagasin som Cosmopolitan (USA) och Vecko-Revyn (Sverige) startades under 60-talet. I Vecko-Revyn kunde man läsa om lösögonfransar som fick ögonen att se rådjursliknande, stora och glada ut (Ekblad 2007, s. 29; Ljung 2002, s. 40 - 44).

Under 1970-talet blev sminkningarna naturligare och sminkmängden minskade. Kvinnorna lade hellre ett, tunt lager av mascara på fransarna än många lager av tjock och styv mascara. Under 1980-talet ändrade trenden igen då kraftiga ögonskuggor i neon och pastell kom in i bilden. Mycket smink skulle det vara igen. Färgad mascara i blått, grönt eller lila blev populärt och kunde kombineras med lika färgad kajal som målades under och över ögat samt

i vattenlinjen. Under 1990-talet återgick färgerna i makeup till mer jordnära t.ex. brunt och beiget. Glittriga ögonskuggor blev också en succé (Ekblad 2007, s. 30 - 31).

4 Tidigare forskning

I detta kapitel redogörs vilka typer av tidigare forskning som gjorts om kosmetiska produkter och ögonfransar. Tidigare forskningar har sökts via Ebsco, Emerald och Springer Link. Forskningar som används är tagna från Emerald, Springer Link och Google Scholar. Sökord som använts är mascara, history of cosmetics or makeup, makeup history, Egypt, kohl, Nefertiti, cosmetics, makeup, Rimmel, Helena Rubinstein, Moltrusion, Eyelashes och Eye Cosmetics.

Liu, Keeling och Hogg (2012) har gjort en studie i hur användning av kosmetik skapar betydelse för individen då betydelsen lätt förbises. Studien undersöker den dagliga omvandlingen av personer genom att studera konsumtionsvanor av kosmetik. Resultatet av studien visar hur invecklad individen är i den dagliga förändringen av utseendet. Illustrationer visar hur konsumenterna använder kosmetik för att skapa, definiera och försvara aspekter av jaget och att manipulera och även attackera andra.

Butler (2000) har studerat kosmetik och parfym genom tiderna och har bildat en studie som baserar sig på människan och hur hen utvecklat produkterna i fråga. Resultatet visar att ursprunget i början är associerat med jakt, strid, religion och vidskepelse. När kunskapen hos människan ökade blev det till produkter inom medicin som kunde säljas på apotek. I böcker från 1600- och 1700-talen tycks kosmetik och parfym utebli och intresset är i stället att studera och förbereda eteriska oljor som utvecklats separat för vin och dryck och för dess upplivande effekter. I dagens samhälle har kosmetik och parfym sina egna tillverkningsprocesser i olika industrier. Tillverkningen av kosmetik och parfym stöds idag av kemi, särskilt biokemi. Hudens funktioner och kroppsfunktioner hör till viktiga vetenskapliga grunder för tillverkningen.

Al-Hazzaa och Krahn (1995) har studerat sammansättningen av kohl i 21 exemplar från olika delar av världen. Kohl är en traditionell eyeliner som har använts sedan antiken i bl.a. mellanöstern och Afrika. Studien visar att det förekommit halter av skadligt bly i två tredjedelar av exemplaren. Andra ämnen i kohl som hittats är aluminium, kol, järn, titan,

kalций, magnesium, syre, silver, kisel, svavel och antimon. Fyra exemplar hade låg blyhalt, tio exemplar hade hög blyhalt och sju exemplar var blyfria. Fem kajalpennor analyserades i jämförande syfte, men visade inga spår av bly. Resultatet av studien visar att kohl innehåller, (förutom kol) olika naturliga metaller. Det som är oroväckande är innehållet av bly i ett antal exemplar eftersom att bly kan ha negativa hälsoeffekter på människor. Användningen av traditionellt kohl med innehåll av bly borde tas i beaktande när människor som använder denna tradition misstänks ha blyförgiftning. Regeringen i länderna i bl.a. Afrika och mellanöstern borde övervaka tillverkning och innehållet av traditionella kohlpreparat.

Wolfsgruber (2013) har sammanfattat metoden för att framställa GEKAS uppfinning formsprutande borst. Tekniken uppfanns vid framställning av applikatorer inom kosmetik industrin. Den används främst för mascaraborstar och har europeiskt patent. Tekniken för att framställa formsprutande borst kallas för moltrusion. Innan moltrusion kunde det bara framställas en typ av borst. Borststödet är ett tunt rör med skiljevägg inuti, gjord på material endast för detta ändamål. Röret placeras i en sprutform och borststråna produceras från insidan och ut genom att borra sig genom borststödet yttre skiljevägg. Denna metod gör att borsten blir mycket hållbar genom att plastmaterialet i borsten får en hög, molekylär styrka.

Cohen (2010) har studerat ifall det finns en förbättring av tillväxten av naturliga ögonfransar genom mekanismen av Bimatoprost-inducerad ögonfranstillväxt för att många kvinnor som vill ha synligare ögonfransar använder sig av bimatoprost ögondroppar som är godkänt för behandling av hypotrichosis (störning i tillväxten av ögonfransarna). Genom att granska ögonfransarnas fysiologi i samband med användningen av bimatoprost. Resultatet visar att ögonfransfolliklarna ökar vilket i sin tur kan leda till en naturlig förlängning av ögonfransarna. Bimatoprost-inducerad stimulering av melanogenes kan göra ögonfransarna mörkare och öka storleken på hårlöken vilket i sin tur påverkar ögonfrans-tjockleken och ger en fylligare fransrad.

McNamee m. fl. (2009) har forskat i alternativa metoder till djurförsök vid ögonirritations-test av kosmetiska produkter. För att kosmetik industrin anser att det finns ett behov av alternativa metoder till test som utförs bl.a. på kaniner. Flera analyser av alternativa metoder testades, men metoderna kunde inte ersätta ögonirritationstestet av kanin helt, då det är viktigt att test görs för att säkerställa ingredienser i kosmetiska produkter. Det finns i stället specifika och stränga regler för hur testerna på djur utförs och vidare forskning görs hela tiden för att de få, återstående luckorna vid djurförsök ska kunna åtgärdas.

Na m. fl. (2006) har jämfört om det finns någon skillnad mellan asiatiska och kaukasiska ögonfransar. Fysikaliska egenskaper är ofta olika då man jämför etniska grupper. Tidigare studier av hår och hårbotten har gjorts, men studier av ögonfransar anses vara otillräcklig. I studien var det 20 asiatiska kvinnor och 10 kaukasiska kvinnor vars ögonfransar testades. Resultatet visar att asiater, till skillnad från kaukasier har mindre böjning på fransarna och att tvär diametern av fransarna är tjockare samt att fransarna är färre. Ingen skillnad i tillväxt eller längd kunde hittas. Studien visar på skillnader mellan asiatiska och kaukasiska ögonfransar och kan ge en grund till vidare studier om ämnet.

Liu, Keeling och Hogg (2012) har studerat den dagliga omvandlingen av personers yttre vilket visar att kosmetik kan användas för att skapa, definiera och försvara aspekter av jaget och även manipulera andra. Butler (2000) har studerat utvecklingen av kosmetik genom tiderna. Resultatet visar att ursprunget är associerat med jakt, strid, religion och vidskepelse för att sedan bli produkter inom medicin. Al-Hazza och Krahn (1995) har studerat sammansättningen av eyelineren kohl. Resultatet visar att kohl innehåller ofarliga metaller, men i vissa fall också skadligt bly. Wolfsgruber (2013) har sammanfattat GEKAS metod: moltrusion. Den används för framställning av mascaraborstar och gör att borsten blir mycket hållbar. Cohen (2010) har studerat bimatoprost-introducerad ögonfranstillväxt. Studien visar att bimatoprost-introducering kan leda till naturlig förlängning av ögonfransarna samt göra dem mörkare, tjockare och fler. McNamee m. fl. (2009) har forskat i alternativa metoder till djurförsök av kosmetiska produkter och resultatet visar att ögonirritationstest på djur inte kunde ersättas helt. N m. fl. (2006) har jämfört skillnaden mellan asiatiska och kaukasiska ögonfransar. Resultatet visar att asiater har mindre böjning på fransarna och att tvärdiametern är tjockare samt att fransarna är färre då man jämför med kaukasier.

5 Metoder

Kapitlet handlar om vilka metoder respondenten har använt i denna kvalitativa studie. Respondenten har valt dokumentstudier som datainsamlingsmetod och innehållsanalys som dataanalysmetod. Dokument som analyserats är i skriftlig form. Metoderna är anpassade till studiens syfte.

5.1 Dokumentstudier

Dokument är datakällor och kan användas som alternativ till frågeformulär, intervjuer och observationer. Man försöker få förståelse för individer och händelser, indirekt via olika informationskällor. Dokument kan vara skriftliga i text eller visuella i bilder. T.o.m. ljud kan betraktas som ett "dokument" då i form av musik. De skriftliga dokumenten kan vara böcker, tidskrifter, olika typer av statistik och företagsdokument. Inom den akademiska världen används ofta offentliga dokument som man kan hitta på bibliotek och via internet (Carlsson 1991, s 26; Denscombe 2009, s. 295 - 300).

Inom dokumentstudier är det viktigt att kritiskt granska källor och sannolikhet i den information som förevisas i dokumenten. Forskaren ska beakta alla aspekter i studerat material för att kunna bilda en saklig och realistisk uppfattning om materialet. Exempel på saker man kan ifrågasätta är ifall innehållet äkta, är texten trovärdig och fri från förutfattade meningar och är dokumentet fullständigt och har det tydligt innebörd. I vissa fall är tillgången till material stort. Då är det viktigt med en noggrann genomgång av materialet för att välja ut det mest väsentliga. Ett sätt att göra detta på är att först bilda sig en större uppfattning av det valda intresseområdet för att sedan börja söka efter mer specifika fakta (Patel och Davidson 2003, s. 63 - 65; Denscombe 2009, s 301 - 302).

Dokumentstudier är en kvalitativ studie och insamlingen av dokument (data) görs tills man har uppnått en viss "mättnad" och har tillräckligt av material för att kunna få förståelse för det man ifrågasätter. Kvalitativa metoder används för att få en djupare förståelse av området man studerar genom att sammanföra delar (pusselbitar) av det. De olika delarna hittas i dokumenten som samlats in. Resultatet av detta är ofta en text där informationen från det valda intresseområdet sammanfattas (Carlsson 1991, s. 28; Patel och Davidson 2003, s. 65, 118, 120).

5.2 Innehållsanalys

Innehållsanalys är en forskningsteknik som går ut på att analysera innehållet i data, (dokument) och kunna dra slutsatser från det. En innehållsanalys görs systematiskt för att kunna rangordna data och dess relevans. Ursprungligen är innehållsanalys en metod för att analysera text, men den görs också av andra typer av dokument, t.ex. fotografier. Då man gör en innehållsanalys kan man se hur många gånger olika termer eller faktorer inom det valda intresseområdet förekommer i olika källor. Om samma typ av teman eller mönster förekommer i dokumenten är innehållet troligtvis relevant (Bell 2007, s. 129; Forsberg och Wengström 2013, s. 151).

Innehållsanalys är en relativt enkel metod och i praktiken börjar man med att välja ut en lämplig text, t.ex. ett kapitel ur en bok. När man läst och analyserat texten noggrant kan man dela in den i mindre delar som är relevant för den egna forskningen. Analysen kan också göras av bilder, bildtexter och rubriker. För att göra detta krävs det att forskaren vet vilka frågor hen vill ha svar på eller vilka teman som intresserar. Man kan använda sig av ”nyckelord” associerade till temat som hjälpmedel. T.ex. om forskaren vill ha reda på gifter i kosmetiska produkter kan hen leta efter namn på giftiga ingredienser i texten. När man är klar med urvalen ska man sätta in dem i ett sammanhang innan man tolkar och förklarar dem (Bell 2007, s. 129; Forsberg och Wengström 2007, s. 167; Denscombe 2009, s. 307).

5.3 Undersökningens praktiska genomförande

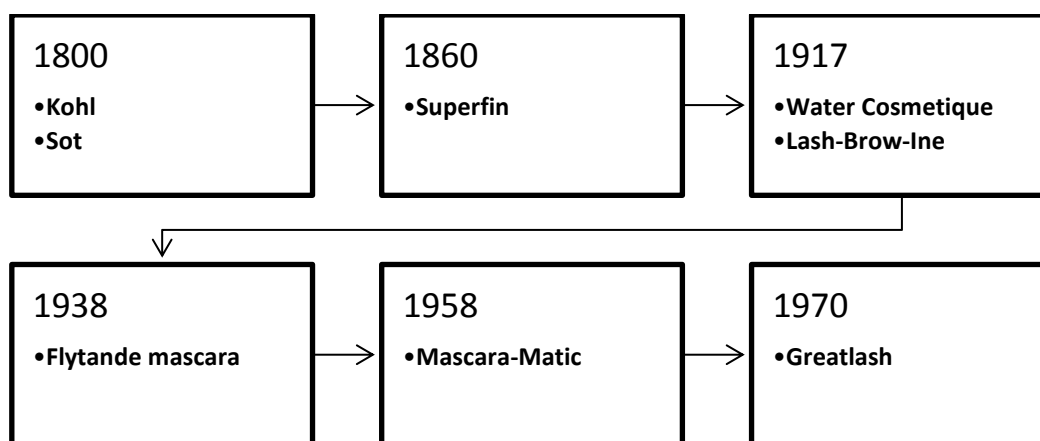
Respondenten började med att söka fakta om det valda intresseområdet i böcker och på nätet för att sedan välja ut det mest informativa materialet med tanke på syftet. Respondenten fokuserade på att hitta fakta om mascara som produkt, vad som hände i dess utveckling under 1800- och 1900-talen och vilka personer som har varit med och utvecklat den. Historiska fakta om smink är en viktig grund för att ge en bättre förståelse i historiken bakom mascaran. Genom att gå igenom olika dokument och jämföra dem kunde respondenter dra slutsatser från dokumenten och bedöma dess relevans. I de flesta källor stod det samma sak om ämnet och på så sätt drogs slutsatsen att materialet var sanningsenligt. Nyckelord valdes ut för att skapa resultat i form av figurer. Nyckelorden i figurerna analyserades sedan och skapade grunden för resultatredovisning och tolkning.

6 Resultatredovisning och tolkning

Resultatet av denna studie är tre olika figurer uppbyggda av nyckelord som ska svara på studiens syfte och forskningsfrågorna. Alla nyckelord redovisas och tolkas tillbaka till teoretisk grund och tidigare forskning. Figur 1 (s. 14) svarar på forskningsfråga 1, hur mascaran har utvecklats under 1800- och 1900-talen. Figur 2 (s. 18) svarar på forskningsfråga 2, vilka de framstående personerna bakom produkten mascara är. Figur 3 (s. 20) består av milstolpar i mascaras utveckling och historia och innehåller nyckelord från figur 1 och figur 2. Alla nyckelord i resultatredovisningen är svärtade.

6.1 Mascaras utveckling under 1800- och 1900-talen

Figur 1 består av nyckelorden **kohl**, **sot**, **Superfin**, **Watercosmetique**, **Lash-Brow-Ine**, **flytande mascara**, **Mascaramatic**, och **Greatlash**. Nyckelteman är metoder och/eller produkter som tidigare använts för färgning av fransar. Figur 1 ska tillsammans med tillhörande text svara på forskningsfråga 1. Pilarna och årtalen i Figur 1 beskriver ordningsföljden i utvecklingen.

Figur 1. Mascaras utveckling

Kohl och sot

Kohl och sot (se figur 1) användes innan och under 1800-talet för att få mörk färg på bryn och fransar. Kohl härstammar från Egypten och användes både i Afrika och i Mellanöstern. Sotet från t.ex. bränd kork eller lampolja kunde också användas för färgning av bryn och fransar. För att få sotet att fastna bättre på fransarna kunde man blanda det med vaselin.

Al-Hazaa och Krahn (1995) skriver i sin studie att kohl är en traditionell eyeliner som har använts sedan antiken i bl.a. Mellanöstern och Afrika. Al-Hazaa och Krahn (1995) berättar också att sot från t.ex. bränd kork eller lampolja är en gammal uppfinning. Eldrige (2015) skriver att förutom kohl kunde man använda sig av sotet från bränd kork, lampolja, bränt elfenben, bränd nejlika eller rökelse. Enligt Eldrige (2015) brukade systemen till T. L Williams (Maybellines grundare) blanda sot med vaselin innan hon applicerade det på fransarna.

Superfin

Den första, kända mascaraliknande produkten uppfanns av Eugene Rimmel. Produkten kallades för Superfin (se figur 1) och var en blandning av finfördelat kol och vaselin. Detta skedde i slutet av 1800-talet.

Eldrige (2015) säger att Rimmels Superfin år 1860, var den första kommersiella mascaran på marknaden i Europa. Eldrige (2015) berättar också att produkten var en blandning av fint koldamm blandat med vaselin.

Water Cosmetique och Lash-Brow-Ine

Dessa produkter kom samtidigt (se figur 1), men i olika världsdelar och från olika företag. Water Cosmetique är Rimmels produkt och lanserades främst i Europa medan Williams företag Maybell laboratories (Maybelline) lanserade Lash-Brow-Ine eller Cake Mascara. Mascaraorna hade liknande egenskaper. Båda var baserade på tvål och svart färg som applicerades genom att man fuktade borsten som kom med förpackningen för att sedan gnugga den mot stiftet eller kakan och sedan applicera på fransarna. Ett fenomen som är känt från denna tid är då damerna i stället för att fukta borsten med vatten började använda sitt eget spott.

Enligt Eldrige (2015) var Rimmels Water Cosmetique eller Mascaro, år 1917, ett stift gjort på såpa och färg som applicerades på stråna med en fuktad borste. Eldrige (2015) berättar också att Williams Lash-Brow-Ine eller Cake Mascara som hade liknande egenskaper som Water Cosmetique lanserades under samma år. Bennett (2009) skriver att vid appliceringen av Cake Mascara användes en borste som fanns inne i lådan som fuktades med vatten, och gnuggades mot kakan för att sedan applicera färg på fransarna. Tyvärr var inte vatten alltid ett alternativ berättar Bennett (2009), damerna började i stället spotta i kakan eller på borsten vilket resulterade i att produkten ibland kallades för ”spit black”.

Flytande mascara

De första flytande mascarorna var baserade på lösningsmedlet terpentin vilket resulterade i att mascarorna blev vattenfasta, men giftiga. Detta var i början på 1900-talet (se figur 1) då test av kosmetiska produkter inte var något man gjorde på djur eller människor. Lösningsmedel är något man använder sig av också i dagens kosmetiska produkter. Skillnaden från förr tills nu är att produkter och ingredienser testas innan människor börjar använda dem. Respondenten fick inte reda på vem eller vilket företag som var först med den flytande mascaran. Kanske beror detta på att den flytande mascaran med dess dåliga egenskaper inte var någon större succé.

Bennett (2009) berättar att den första flytande mascaran var giftig och inte alls lika populär som Cake Mascara, då flytande mascara var svår att applicera. Enligt Ekblad (2007) var flytande mascara under den här tiden baserat på lösningsmedlet terpentin. Detta var runt år 1938 berättar Bennet (2009). McNamee m. fl. (2009) berättar i sin studie att ingredienserna i dagens kosmetiska produkter testas på bl.a. djur, innan de godkänns i kosmetiska produkter. Dagens vattenfasta mascara är baserad på lösningsmedel säger Lodén (2013).

Mascara-Matic

Mascara-Matic (se figur 1) hette mascaran som liknar den mascara som vi har idag. Produkten uppfanns av Helena Rubinstein 1958 och var den första giftfria flytande mascaran. Behållaren till mascaran var en hylsa med kork. Applikatoren eller ”mascaraborsten” satt fast i korken och var en metallpinne som hade fåror i ändan. Med den

kunde man smidigt applicera färg på fransarna. Mascara-Matic gav en bra grund för vidare utveckling av applikatorer t.ex. började mascaraborstarna senare göras av nylon och i början av 2000-talet uppfanns en helt ny teknik för att framställa mascaraborstar.

Eldrige (2015) berättar att Rubinsteins mascara i hylsa med tillhörande metallpinne som satt fast i korken och hade fåror i ändan var den första flytande, giftfria mascaran på marknaden. Bennet (2009) förklarar att hylsan som användes för Mascaramatic gjorde så att färgen lämnade i fårorna av "borstdelen" och inte på resten av applikatorn. Eldrige (2015) skriver att förutom nylon- och spiralborstar var nästa milstolpe i mascarans utveckling då det tyska företaget Geka utvecklade en ny teknik för mascaraborsten i början av 2000-talet. Wolfsgruber (2013) berättar att Gekas teknik, (moltrusion) uppfanns vid framställning av applikatorer, främst för mascaraborsten.

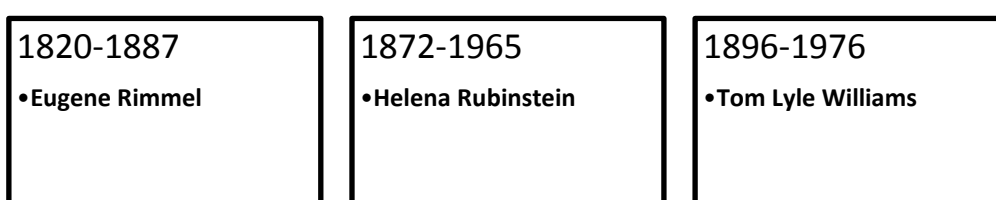
Greatlash

Maybellines Greatlash Mascara (se figur 1) är 70-talets bästsäljare och säljs ännu idag. Under 70-talet ville man ha naturligare smink och övergick från 60-talets lösögonfransar och eyeliner till att endast använda mascara. Med tanke på Greatlash framgång tror respondenten att produkten motsvarade de förväntningar som konsumenterna hade på mascara under 70-talet. Mascaran gav konsumenten den definition av ögonfransarna hen ville ha.

Ekblad (2007) berättar att man under 1970-talet ville ha naturligare smink, till skillnad från 1960-talets sminktrender med bl.a. lösögonfransar och tjock eyeliner. Enligt Eldrige (2015) blev Maybellines **Greatlash** mascara en bästsäljare under 70-talet. Liu, Keeling och Hogg (2012) berättar i sin studie om hur viktig användningen av kosmetik kan vara för individen och används bl.a. för att skapa, definiera och försvara sig själv. Antczak (2001) påstår att Mascarans effekt ger en illusion av ett mer tilltalande öga.

6.2 Framstående personer bakom mascarans utveckling

Figur 2 består av nyckelorden **Eugene Rimmel**, **Helena Rubinstein** och **Tom Lyle Williams**. Dessa personer är enligt respondenten huvudpersonerna bakom mascarans utveckling under 1800- och 1900-talen. Figur 2 ska svara på forskningsfråga 2. Årtalen i Figur 2 berättar under vilka årtal personerna levde. Respondenten redovisar också vem personerna är och vad de har åstadkommit.

Figur 2. Personerna bakom mascaran

Eugene Rimmel

Uppfinnaren av den första mascaran, Superfin, är fransmannen Eugene Rimmel. Han är också den person vars historia går längst bak i tiden (se figur 2). När han var ung flyttade han med sin familj till London och startade företaget House of Rimmel tillsammans med sin far. När fadern dog tog Eugene över företaget som senare gick i arv till hans söner. Kosmetikföretaget eller parfymieriet som Eugene och hans far en gång startade kallas idag för Rimmel eller Rimmel London. Respondenten hittade ingen tidigare mascraprodukt och drar slutsatsen att Rimmels Superfin var den första.

Eldrige (2015) säger att Eugene Rimmel är mascarans förfader och att Rimmels Superfin var den första kommersiella mascaran på marknaden i Europa. Eldrige (2015) berättar också att ”Rimel” och ”rimmel” betyder mascara på några språk, ännu idag. Rimmel London (2015) informerar att Eugene Rimmel föddes år 1820 och dog år 1887. Enligt Rimmel London (2015) var Eugene Rimmel en ung fransman som tillsammans med sin far och mor flyttade till London och öppnade parfymieriet House of Rimmel. Rimmel London (2015) berättar att företaget gick i arv från fadern, till Eugene och sedan till hans söner.

Helena Rubinstein

Helena Rubinstein (se figur 2) är en av de framstående personerna bakom mascarans utveckling. Hon uppfann Mascaramatic som var den första flytande, giftfria mascaran i hylsa. Hon var född i Krakow, men flyttade till Australien för att arbeta med och studera kosmetika. hon var den första som aktivt började använda vetenskap vid utvecklingen av kosmetik. Respondenten har kommit fram till att vetenskap i denna omfattning inte hade använts tidigare vid utvecklingen av kosmetik och är en viktig milstolpe i sminkets historia.

Eldrige (2015) skriver att **Helena Rubinstein** är uppfinnaren av Mascara-Matic, den första flytande mascaran i hylsa. Enligt Fitoussi (2010) föddes Helena Rubinstein år 1872 i Krakow och dog år 1965. Fitoussi (2010) berättar att hon som 24-åring reste till Australien för att arbeta med kosmetika för att sedan öppna ett skönhetsinstitut, som sägs vara det första som använde vetenskap vid utvecklingen av kosmetika. Butler (2000) skriver att tillverkningen av kosmetika och parfym idag stöds av kemi, särskilt biokemi. Na m. fl. (2006) anser däremot att studier av själva ögonfransarna ännu är otillräcklig.

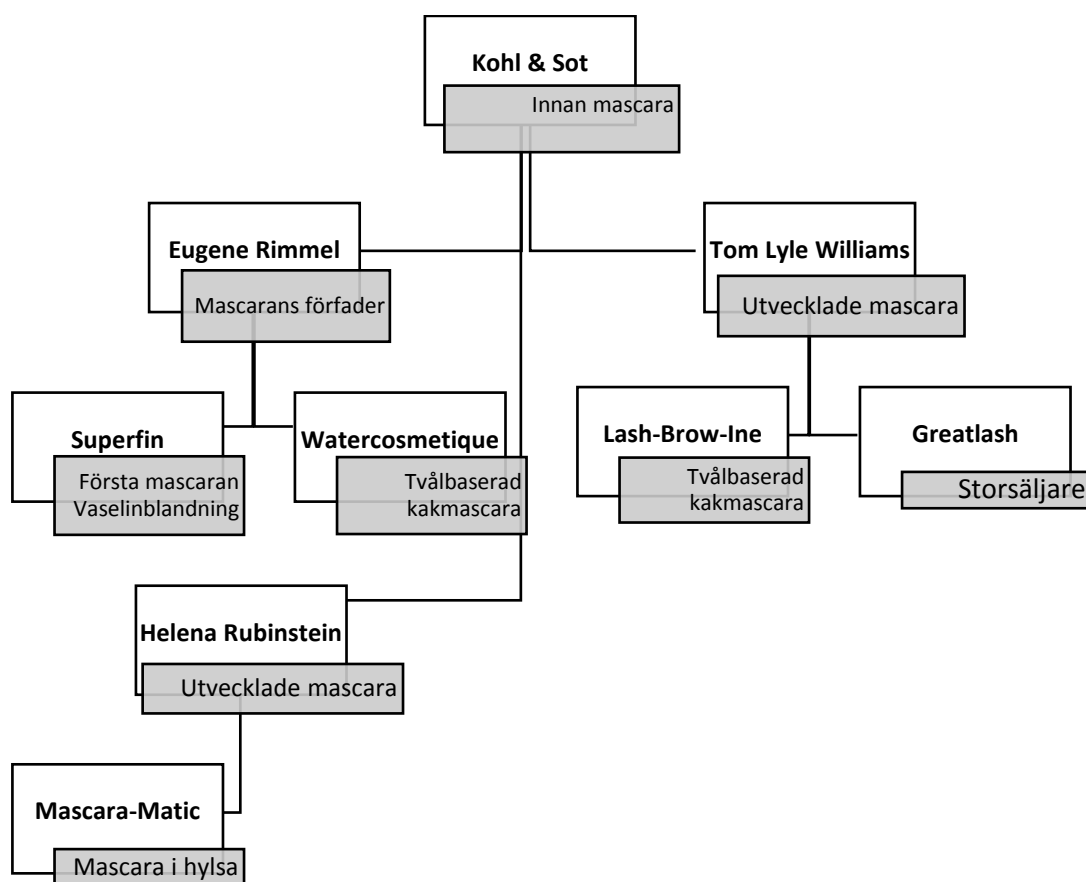
Tom Lyle Williams

Respondenten har förstått att T. L. Williams var ”uppfinnaren” av mascaran i USA. Williams var en kemist från New York. Han är mest känd för sin Cake Mascara och för att han startade kosmetikföretaget Maybell laboratories som idag kallas Maybelline. Inspirationen för företagets namn kom från hans systers namn Maybell.

Enligt Bennett (2009) var Kemisten Tom Lyle Williams mest känd för block eller Cake mascaran (USA). Bennett berättar att Williams, (1896 - 1976), var från New York och grundade kosmetikföretaget Maybell laboratories. Enligt Eldrige (2015) lanserades Williams Lash-Brow-Ine som den första moderna kosmetiska produkten för daglig användning. Eldrige (2015) påstår att inspirationen bakom Williams mascara och företaget Maybell Laboratories sägs komma från att han såg sin syster Maybell blanda vaselin och bränd kork som hon sedan applicerade på fransarna.

6.3 Milstolpar i mascarans historia och utveckling

Figur 3 består av milstolpar i mascarans historia och utveckling under 1800- och 1900-talen. Milstolparna är nyckelord med förklaringar som ger en överblick av historien och utvecklingen. Figur 3 berättar vad som användes innan mascaran, vem som uppfann mascaran och vilka personer som har utvecklat de olika mascaraprodukterna. Figur 3 är uppbyggd av nyckelord från figur 1 och figur 2.

Figur 3. Mascarans historia och utveckling

6.4 Konklusioner

Genom dokumentstudier och innehållsanalys har respondenten kommit fram till att **kohl** och **sot** är prototyper till mascara och att **Superfin**, **Watercosmetique**, **Lash-Brow-Ine**, **flytande mascara**, **Mascaramatic**, och **Greatlash** var viktiga produkter i mascaras utveckling under 1800- och 1900-talen. Produkternas egenskaper svarar i sin tur på hur mascaran har utvecklats under årtalen. Kort sammanfattat har mascaran utvecklats från en enkel och ostabil vaselinblandning, till en hård kaka baserad på tvål som skulle fuktas vid applicering, till att slutligen bli den mjuka formula i hylsa som vi känner till idag. Studien har också visat att **Eugene Rimmel** är mascaras förfader och att övriga personer och minst lika viktiga för mascaras utveckling är **Tom Lyle Williams** och **Helena Rubinstein**.

7 Kritisk granskning

I detta kapitel kommer respondenten att kritiskt granska examensarbetet från början till slut. Respondenten kommer att koppla tidigare kapitel till varandra för att hitta svagheter och styrkor i examensarbetet. De kapitel som främst granskas är syfte och problemprecisering, teoretisk grund, tidigare forskning, metoder, resultatredovisning och tolkning. Den kritiska granskningen med dess förklaringar kan också hjälpa läsaren att förstå arbetet bättre samt respondentens val av teori, metoder och tillvägagångssätt.

Arbetet i helhet var planerat att bli kort och koncist alltså skulle all fakta var så beskrivande och konkret som möjligt. Respondenten är nöjd med helheten, men kunde ha tagit med lite mer information om mascaras utveckling i teoretiska grunder. Novias skrivanvisningar för examensarbeten har följts samt anvisningar från lektioner och handledare. Respondenten tycker att layouten följer de kriterier som getts. Trots att skrivanvisningarna följdes kan respondenten tycka att vissa stycken i studien är lite för långa. Man kunde ha kortat av dem eller delat på dem istället för att göra det mera lättläst.

Syftet med denna studie är att få fördjupad kunskap i mascaras historia och utveckling från sent 1800 tal och under 1900-talet. Detta för att mascara är en populär sminkprodukt som kvinnor använder, men känner till lite om. Studien kommer att vara till nytta för respondenten och personer inom skönhetsbranschen som är intresserade av sminkhistoria och vill läsa om mascaras historia på svenska. Forskningsfrågor som ställts är hur mascaran

har utvecklats under 1800- och 1900-talen och vilka är personerna bakom produkten mascara.

Tanken med syftet är att läsaren ska fördjupa sig i ämnet mascaras utveckling och historia och på så sätt få mer kunskap i ämnet. Respondenten fokuserade på att berätta om utvecklingen som hände under 1800- och 1900-talen eftersom att mascaran uppfanns och blev populär i slutet av 1800-talet. Respondenten tycker att syftet har tydliga ramar för vad som ska framkomma i arbetet, men det var svårt att hålla sig inom ramarna ibland. Resultatet svarar på syftet, men respondenten önskar att det kunde ha gett läsaren mer fördjupning i ämnet än vad det slutligen gav.

För att göra studien mer omfattande hade man kunnat lägga till en ytterligare forskningsfråga i stil med, vilka företag utvecklade mascara under 1900-talet. Detta för att det mesta inom mascaras utveckling hände under 1900-talet. En annan sak som man också kunde ha ändrat på är årtalen som studerats. Ifall respondenten hade valt 1900- och början av 2000-talet istället hade man fått en modernare bild av utvecklingen. Då hade det troligtvis fokuserats mer på utvecklingen än på själva historien och blivit en annan typ av studie.

Ifall man granskar teoretiska grunder kan man med tanke på syftet tycka att innehållet under ögonsmink under 1900-talets andra hälft inte riktigt känns relevant. Texten gav ingen direkt koppling till resultatet. Sminkets historia ger heller ingen direkt koppling till syftet eftersom att det är sådant som hände innan 1800-talet, men det är en viktig grund för att få en bättre förståelse i hur kosmetiska produkter har uppfunnits och varifrån färgning av fransar har sitt ursprung. Mascara idag kan också verka lite diffust eftersom att studien ska handla om mascaras historia, men respondenten tycker att det är intressant att kunna jämföra hur det var förr och hur det är nu. Alla kapitel har som gemensam tanke att ge läsaren en bättre förståelse i ämnet och att ge en bra faktagrund för resultatredovisningen.

Tidigare forskningar som studerats handlade mest om historia och om medicinsk forskning av bl.a. ögonfransar. Forskningar om själva mascaran var svåra att hitta. Därför kunde forskningarna verka ganska långsökta då de skulle tolkas tillbaka till i resultatredovisningen. Sex av sju forskningar kunde tolkas tillbaka till, men de gav ingen stor information om mascaras utveckling och historia. Ändringar som kunde ha gjorts är t.ex. att byta ut några av de mest långsökta forskningarna till artiklar istället, eller att på något sätt ha ändrat på syftet så att forskningarna skulle ha känts lite mer relevanta för studien. Andra sökord eller

sökmotorer hade också varit ett alternativ. Respondenten har märkt att vetenskapliga studier för skönhetsbranschen inte är något man hittar i första taget.

Forskningsmetoder som användes i arbetet var dokumentstudier och innehållsanalys. Metoderna passar bra när man gör en historisk studie. Alternativt kunde man ha gjort en litteraturstudie eller någon typ av jämförande studie. T.ex. vad det är för skillnad på mascara förr och nu, men då hade syftet också krävt en ändring. Dokumenten som användes i studien bestod främst av böcker och källor från internet i textform. Respondenten kunde ha tagit med bilder av t.ex. mascaraprodukter i studien för att ge läsaren mer kunskap i hur mascaraprodukter såg ut förr i tiden. Andra dokument som kunde ha studerats och analyserats är filmer och dokumentärer av olika slag som berättar om sminkets och mascaras historia.

Resultatredovisning och tolkning är det viktigaste kapitlet enligt respondenten. Kapitlet ska svara på studiens syfte och forskningsfrågorna som ställts. Resultatet svarar på syftet och forskningsfrågorna, men vissa produkter t.ex. Superfin borde ha redovisats mera. Redovisningen baserar sig mer på fakta än på egna tankar, vilket kan vara både bra och dåligt. Dock var meningen inte med arbetet att komma fram till något nytt, utan att i stället sammanställa mindre delar till en större helhet för att ge en bättre förståelse av ämnet i fråga. Detta har respondenten lyckats med. Respondenten kan dock tycka att mer fakta om produkternas utveckling hade kunnat komma fram i den teoretiska grunden och resultatredovisningen.

Tillvägagångssätt som användes för att redovisa resultat var att göra figurer som bestod av utvalda nyckelord. Figurer och nyckelord var inget som respondenten spontant hade tänkt göra utan det bara blev så. Innan hade det varit tal om att göra tidslinjer, men det passade inte för alla figurer eftersom att figurerna har olika syfte och uppbyggnad. Val av nyckelord är något respondenten kunde tänka sig att ändra på. I stället för alla dessa produktnamn hade det varit bättre med mer förklarande ord t.ex. blockmascara, vaselin och sot, mascaraborste, flytande mascara, vattenfast mascara o.s.v. Produktnamn i sig är inte så beskrivande, endast förklaringen till en produkt kan beskriva utvecklingen av den så det var en liten miss. Trots att några få ändringar kunde ha gjorts är respondenten nöjd med arbetets helhet. Texten är väl bearbetad och man har lyckats att hitta kärnan i resultatet.

8 Diskussion

Jag har märkt hur viktig mascara är för oss kvinnor. De flesta kvinnor har denna produkt i sminkväskan, men när det kommer till kritan så vet vi egentligen inte mycket om mascaras ursprung och historia. Därför kände jag att jag ville fördjupa mig i just detta. Diskussionen handlar om varför jag har tyckt om att studera mascaras utveckling och historia samt vad studien har gett mig och vad den kan ge andra. Jag kommer också att berätta om mina målsättningar, ifall jag nådde målen och om jag är nöjd med studien och resultatet av den samt några exempel på hur man kunde fortsätta vidare från min studie, men också nya tips på vinklingar gällande studier om mascara.

När man gör något vardagligt t.ex. applicerar sin makeup eller tar fram hårborsten tänker man sällan på att föremål och produkter som man dagligen använder faktiskt har ett ursprung. När man sedan går in mera på detaljer och börjar läsa om bakgrunden kan en ny värld öppnas, som oftast ger helt nya insikter i vad det är man egentligen håller i handen. Jag rekommenderar alla att någon gång prova börja ta reda på bakgrundsfakta om något som man gör eller använder dagligen. Jag försäkrar er om att det ni kanske trodde uppfanns igår redan har funnits i decennier eller tvärtom. Sådana insikter fick i alla fall jag när jag började studera mascaras historia.

Mitt mål med studien var att göra en så kort och beskrivande studie som möjligt för att lära mig och andra om historien och utvecklingen bakom mascaran. Jag lärde mig massor om ämnet t.ex. att mascaran som den ser ut idag inte har funnits så länge som jag hade trott och att kakmascaran var baserad på tvål. Jag tycker att jag har lyckats få med de mest väsentliga delarna från mascaras utveckling och historia, men sådär i efterhand hade jag gärna velat söka mera fakta om ämnet. Annars tycker jag att jag har nått mitt mål och jag är nöjd med studiens helhet. Det var roligt att skriva om något som intresserar och om jag hade haft tid och möjlighet hade jag gärna studerat flera kosmetiska produkter på samma gång.

När jag började producera min studie förvånade det mig att de mascaraprodukter som beskrevs i litteraturen inte var så många som jag tidigare hade trott och att det stod ungefär samma saker i materialet som studerades. Kanske är jag för van med dagens samhälle, där nya produkter utvecklas nästan varje dag. Det fick mitt undermedvetna att tro att det säkert var så på den tiden också. Det som förvånade mig mest var ändå att Eugene Rimmel, som grundade företaget Rimmel, är den personen som sägs vara mascaras förfader. Jag trodde

att Rimmel var ett nytt företag och inte alls "historiskt" så att säga. Namnet Tom Lyle Williams hade jag inte hört tidigare, alltså visste jag inte att han var Maybellines grundare. Helena Rubinstein hade jag hört om tidigare, men jag trodde att hon var designer och inte alls någon som utvecklade kosmetiska produkter.

Med tanke på vad jag trodde innan jag började studera mascaras historia och utveckling och vad jag vet idag, har jag lärt mig mycket. Mer än vad jag hade föreställt mig. Jag är fortfarande nyfiken, vilket betyder att jag har valt rätt ämne att studera. Jag hoppas att min studie kan väcka andras intresse eller vara till nytta för andra som redan är intresserade av ämnet. Mitt arbete är på ett sätt en hyllning till mascara som enligt mig är den viktigaste produkten i sminkväskan. Jag skulle vilja att personer inom skönhetsbranschen och personer överlag skulle ha mer kött på benen då det gäller bakgrunden av kosmetiska produkter. Denna studie är ett steg på den vägen. Historia är i alla avseenden av stort värde och är något som måste bevaras och berättas vidare.

Ifall man skulle vilja fortsätta från min studie hade jag föreslagit att man kunde studera utvecklingen av mascara från 1900-talet tills idag. Jag tror att det finns mycket spännande fakta om ämnet i fråga. Man skulle också kunna jämföra mascara idag och mascara under 1900-talet. I kritisk granskning berättar jag bl.a. om att jag själv tycker att det mesta inom mascaras utveckling skedde under 1900-talet. Därför vore det bra att söka mera fakta från den tiden. Något annat som man kunde ha gjort är att studera mascaras utveckling och historia utgående från företag och inte utgående från personer. Då hade man säkert också fått en annan vinkling och kanske mer beskrivande fakta om t.ex. utvecklingen.

Andra typer av studier med mascara som huvudämne skulle kunna vara att man testar olika produkter, t.ex. Syftet med denna studie är att testa mascara med olika egenskaper för att se ifall egenskaperna stämmer överens med marknadsföringen av produkten. Eller också någon typ av studie som testar en mascaraprodukt på olika människor med olika etniska bakgrund ifall effekten är den samma. Det skulle vara intressant att veta ifall mascara fungerar på samma vis på mina ögonfransar som den skulle göra på någon som kommer från t.ex. Brasilien. Jag har också många gånger undrat ifall det finns mascara utvecklat speciellt för nordbor eller för t.ex. asiater och vad skillnaden i så fall skulle kunna vara.

Det jag däremot vet är att mascara fullbordar en makeup. Jag är glad över att utvecklingen har gått framåt och att efterfrågan och populariteten finns kvar. Att föreställa sig ett liv utan mascaran vill och kan jag inte göra. Trötta ögon och grådaskiga fransar är inget som får mig på gott humör när jag tittar i spegeln. Att i stället få svepa över fransarna med bläcksvart mascara och på några sekunder få en klarare blick och fylligare fransar utan någon större ansträngning kallar jag för vardagslyx.

Jag hoppas att utvecklingen av mascara kommer att fortsätta som den hittills har gjort. Dagens mascaror har många olika egenskaper. Några förlänger, andra gör fransarna tjockare, vissa påstås vara svartare än de andra o.s.v. Stora företag konkurrerar idag med varandra om vems mascara som utlovar de bästa egenskaperna. Allt detta för att efterfrågan fortfarande finns. Det är roligt att se att både Rimmel och Maybelline finns kvar bland kosmetikjättarna. Jag vet inte vad framtiden har att bjuda på, men jag hoppas på många nya innovativa uppfinningar. För mig är mascaran nummer ett bland sminkprodukterna och om jag bara fick använda en enda sminkprodukt resten av mitt liv skulle jag välja att använda mascara.

Referenser

- Al-Hazzaa, S. & Krahn, P. (1995). Kohl: a hazardous eyeliner. *International Ophthalmology*, 19, (2), 83-88. <http://ezproxy.novia.fi:2088/article/10.1007/BF00133177> (hämtat: 21.1.2016).
- Antczak, Dr. S. & G. (2002). *Cosmetics unmasked*. Hammersmith. London: Thorsons.
- Begoun, P. (2002). *The beauty bible*. Seattle: Beginning press.
- Bell, J. (2007). *Introduktion till forskningsmetodik*. Studentlitteratur.
- Bennett, J. (2009). *Water Cosmetique (Mascaro); Cake Mascara; Liquid and Cream Mascara; Maybelline. Cosmetics and Skin. Stories from the history and science of cosmetics, skin-care and early Beauty Culture*. <http://www.cosmeticsandskin.com/index.php> (hämtat: 01.05.2016).
- Butler, H. (2000). Cosmetics trough the ages. *Poucher's Perfumes, Cosmetics and Soaps*, 13-63. http://ezproxy.novia.fi:2088/chapter/10.1007/978-94-017-2734-1_2 (hämtat: 21.1.2016).
- Carlsson, B. (1991). *Kvalitativa forskningsmetoder – för medicin och beteendevetenskap*. Falköping: Almqvist & Wiksell Förlag AB.
- Cohen, J. L. (2010). Enhancing the Growth of Natural Eyelashes: The Mechanism of Bimatoprost-Induced Eyelash Growth. *American Society for Dermatologic Surgery, Inc*, 36, (9), 1361-1371. <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1524-4725.2010.01522.x/abstract?userIsAuthenticated=false&deniedAccessCustomisedMessage> (hämtat:3.4.2016).
- Corson, R. (2003). *Fashion in Makeup from aient to modern times*. London: Peter Owen Publishers.
- Denscombe, M. (2009). *Forskningshandboken – för småskaliga forskningsprojekt*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Ekblad, M. (2007). *Sminket i historien*. Stockholm: Bonnier utbildning AB.
- Eldrige, L. (2015). *Facepaint The Story of Makeup*. New York/China: ABRAMS IMAGE.

Fitoussi, M. (2010). Helena Rubinstein. The Woman who Invented Beauty. London: Gallic Books.

Forsberg, C & Wengström, Y (2013). Att göra systematiska litteraturstudier. Stockholm: Författarna och Bokförlaget Natur och Kultur.

Hogg, M., Keeling, D. & Liu, C. (2012). The Unspoken Truth: A Phenomenological Study of Changes in Women's Sense of Self and the Intimate Relationship with Cosmetics Consumption. *Research in Consumer Behavior*, 14. <http://ezproxy.novia.fi:2144/doi/full/10.1108/S0885-2111%282012%290000014009>, (hämtat: 21.1.2016).

Ljung, S. (2002). Susanne Ljungs stora bok om skönhet. Viborg. Danmark: Norhaven Book.

Lodén, M. (2013). Ren, mjuk och vacker. Kemi och funktion hos kosmetika. Halmstad: Apotekarsocieteten.

Mc Namee, P. m.fl. (2009). A tiered approach to the use of alternatives to animal testing for the safety assessment of cosmetics: Eye irritation. *Regulatory Toxicology and Pharmacology*, 54, (2), 197-209. <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0273230009000634>, (hämtat 3.4.16).

Na, J. m. fl. (2006). Ethnic characteristics of eyelashes: a comparative analysis in Asian and Caucasian females. *British Journal of Dermatology*, 155, (6), 1170-1176. <http://ezproxy.novia.fi:2094/ehost/pdfviewer/pdfviewer?sid=6198551a-f49e-44d9-84fa-d348cc2af9cd%40sessionmgr4001&vid=10&hid=4106>, (hämtat: 4.4.2016).

Patel, R. & Davidson, B. (2003). *Forskningsmetodikens grunder – att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. Lund: Studentlitteratur.

Rimmel, London. (2015). About Rimmel. <http://us.rimmellondon.com/content/about-rimmel> (hämtat: 23.2.2015).

Söderberg, M & Wigur, M. (2006). *MakeUp!*. Malmö: Damm Förlag AB.

Wolfsgruber, D. (2013). ONE-PIECE, MULTI-COMPONENT INJECTION-MOLDED BRUSH AND METHOD FOR PRODUCING IT. GEKA GMBH, USA-patentansökan, 20150164207. <http://www.freepatentsonline.com/y2015/0164207.html> (hämtat:3.4.2016).